

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/62/2019
Identifikačné číslo spisu: 1217219091
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1217219091.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Poľnohospodárske družstvo Vajnory, so sídlom Hospodárska 9, 831 07 Bratislava, IČO: 00 190 284, proti žalovanému v 1. rade BVV s. r. o., so sídlom Magnetová 11, 831 04 Bratislava, IČO: 45 423 059, proti žalovanému v 2. rade ABASK RECYCLING s. r. o., so sídlom Trieda KVP 1, 040 23 Košice, IČO: 44 655 339, proti žalovanému v 3. rade Green Staff s. r. o., so sídlom Magnetová 11, 831 04 Bratislava, IČO: 46 148 914, žalovaní v 1. až 3. rade zastúpení advokátom JUDr. Karolom Spišákom, so sídlom Tuhovská 1, 831 07 Bratislava a proti žalovanému v 4. rade ŠAM - STAV Šandor s. r. o., so sídlom Hraničná 16, 821 05 Bratislava, IČO: 35 796 715, o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý sa vedie na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 25Cb/235/2017, o dovolaní žalovaného v 1. rade proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/29/2018-360 z 24. mája 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného v 1. rade o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanému v 1. rade n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 14. novembra 2017 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by sa žalovaným v 1. až 4. rade uložila povinnosť zdržať sa vstupu, vjazdu, prechodu, prejazdu, pohybu a umiestňovania odpadov, vozidiel a akýchkoľvek iných hnutelných a nehnuteľných vecí na špecifikovaných pozemkoch. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 25Cb/235/2017-126 z 27. novembra 2017 návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovaným v 1. až 4. rade nepriznal náhradu trov konania. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 4Cob/29/2018-360 z 24. mája 2018 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní sami, ako aj prostredníctvom tretích osôb zdržať sa vstupu, vjazdu, prechodu, prejazdu, pohybu a umiestňovania odpadov, vozidiel a akýchkoľvek iných hnutelných a nehnuteľných vecí na pozemkoch podrobne špecifikovaných vo výroku uznesenia. Vo zvyšku návrh žalobcu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. až 3. rade v plnom rozsahu a žalovaný v 4. rade nemá nárok na náhradu trov konania. Poslednou

výrokovou vetou uznesenia odvolací súd poučil žalovaných v 1. až 3. rade, že môžu podať ako žalobcovia vo veci samej žalobu, ktorej predmetom bude úprava práv a povinností strán v súvislosti s užívaním špecifikovaných pozemkov.

2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobca sa nariadenia neodkladného opatrenia domáhal z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán vzhľadom k tomu, že protiprávnym konaním žalovaných v 1. až 4. rade dochádza k opakovanému zásahu do jeho práv a oprávnených záujmov, ako aj k rozširovaniu škody či inej ujmy. Poukazoval na to, že žalovaní neoprávnené nákladnými motorovými vozidlami vstupujú na špecifikované pozemky a na týchto sa pohybujú a prechádzajú cez ne, zároveň na vybraných častiach pozemkov umiestňujú odpady a na niektorých parcelách žalovaný v 2. rade bez akéhokoľvek súhlasu prevádzkuje váhu pre účely váženia odpadov. Tiež poukazoval na to, že na parcele registra „C“ s parcelným číslom XXXXX žalovaní neoprávnené vybudovali spevnenú plochu, ktorú využívajú na parkovanie kamiónov. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca k návrhu priložil satelitné snímky a fotografie. Ďalej sa odvolací súd zaoberal podaním zo dňa 22.11.2017, ktoré bolo označené ako vyjadrenie žalovaných k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, avšak v časti podpisu obsahovalo iba pečiatku žalovaného v 2. rade. Zároveň k vyjadreniu nebolo priložené žiadne plnomocenstvo, ktorým by ostatní žalovaní splnomocnili žalovaného 2. rade na zastupovanie v predmetnom konaní, resp. na podanie spoločného vyjadrenia. Súd prvej inštancie predmetné vyjadrenie považoval za vyjadrenie konateľa žalovaných v 2. a 3. rade s poukazom na to, že ide o spoločnosti, v ktorých ako štatutárny orgán vystupuje ten istý konateľ. Aj podľa názoru odvolacieho súdu by predmetné vyjadrenie mohlo byť vyjadrením žalovaných v 2. a 3. rade, nie však žalovaných v 1. a 4. rade. Vychádzajúc z tam uvedených tvrdení dospel odvolací súd k záveru, že žalovaní v 2. a 3. rade uznali, že dotknuté parcely využívali spôsobom, na ktorý poukazoval žalobca, t. j. že zo strany žalovaných v 2. a 3. rade dochádzalo k vstupu a pohybu ich kamiónov na predmetné parcely, ako aj k umiestňovaniu odpadov a parkovaniu kamiónov na jednej parcele. Rovnako mal odvolací súd osvedčené z vyjadrení žalovaných v 1. až 3. rade k odvolaniu, že tieto skutočnosti uznal aj žalovaný v 1. rade. Za sporné medzi stranami považoval to, či je žalobca aktívne legitimovaný na podanie takéhoto návrhu, teda či osvedčil užívacie právo k predmetným pozemkom, a to vzhľadom na námietky žalovaných v 1., 2. a 3. rade (ďalej aj „žalovaní“) o neplatnosti nájomných zmlúv žalobcu s vlastníkmi pozemkov.

3. Užívacie právo žalobcu k parcele registra „C“ číslo XXXX/X mal odvolací súd osvedčené titulom nájomných zmlúv uzatvorených s vlastníkmi jednotlivých pozemkov. K námietkam žalovaných ohľadom neurčitosti predmetu nájmu odvolací súd uviedol, že súhlasí s názorom, že predmet nájmu musí byť individualizovaný a konkretizovaný. Po preskúmaní nájomných zmlúv odvolací súd zistil, že predmetom nájomnej zmluvy v jednotlivých prípadoch je užívanie poľnohospodárskych pozemkových nehnuteľností, ktorých vlastníkom je prenajímateľ v podieloch uvedených v prílohe. Špecifikácia parcel tvorí prílohu k nájomným zmluvám, pričom pozemky sú určené parcelným číslom, katastrálnym územím, ako aj číslom listu vlastníctva, a tiež je uvedená výmera. K námietke žalovaných, že niektoré parcely (o ktorých žalobca tvrdí, že ich má v nájme) sú vo vlastníctve viacerých podielových spoluvlastníkov a žalobca nemá uzatvorené nájomné zmluvy so všetkými podielovými vlastníkmi, odvolací súd poukázal na ustanovenie § 139 ods. 1 OZ, podľa ktorého sú z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. Podľa názoru odvolacieho súdu z uvedeného vyplýva, že ak má žalobca uzavretú nájomnú zmluvu aspoň s jedným spoluvlastníkom, pozemok užíva oprávnené. Nájomná zmluva nie je bez ďalšieho neplatná len preto, že ju s nájomcom uzavreli len niektorí zo spoluvlastníkov predmetu nájmu. Prenajatie spoločnej veci je jednou z foriem hospodárenia so spoločnou vecou v zmysle ust. § 139 ods. 2 OZ, preto ak by prehlasovaní spoluvlastníci mali za to, že prenájmom došlo k dôležitej zmene spoločnej veci, môžu sa obrátiť na súd a žiadať, aby o zmene rozhodol súd.

4. Na druhej strane odvolací súd nemal osvedčené užívacie právo žalovaných k pozemkom, o ktorých tvrdili, že k nim nemajú iný prístup než cez parcelu č. XXXX/X. Zdôraznil, že žalovaní na podporu svojich tvrdení, že cez predmetnú parcelu prechádzali, aby sa dostali k pozemkom, ku ktorým majú vlastnícky, resp. nájomný vzťah, nepredložili (okrem fotokópie nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi

žalovaným v 1. rade a žalobcom) žiadne dôkazy. Z fotokópie nájomnej zmluvy zo dňa 28.02.2014 vyplýva, že žalobca ako prenajímateľ mal umožniť žalovanému v 1. rade zriadiť na parcele č. XXXX/X, k. ú. P. medziskládku výkopovej zeminy, štrkozeminy, betónu a kameniva s tým, že na plnenie tejto zmluvy mal vyčleniť plochu o rozlohe 3,36 ha, umožniť odstavenie nevyhnutných strojov a zariadení nájomcu na prevádzkovanie medziskládky mimo plochy medziskládky a v nevyhnutnom rozsahu umožniť prejazd po spevnenej ceste popri ovocnom sade. Žalobca pravosť tejto nájomnej zmluvy poprel a považoval ju za koláž. Odvolací súd (s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.11.2010, sp. zn. 3Obo/61/2009) pripustil, že aj fotokópia listiny je spôsobilá byť vykonaná ako dôkaz zákonom predpokladaným spôsobom. V prípade popretia jej pravosti protistranou však prichádza do úvahy skúmanie pravosti listiny s ohľadom na tvrdenie žalobcu, že medzi stranami bola uzavretá len zmluva o spolupráci zo dňa 1.02.2014, ktorá však mala byť žalobcom vypovedaná. Žalovaní sa v reakcii na popretie pravosti nájomnej zmluvy zo dňa 28.02.2014 obmedzili len na konštatovanie, že predložením zmluvy o spolupráci žalobca nevyvrátil existenciu nájomnej zmluvy zo dňa 28.02.2014, ani nepreukázal, že ide o koláž zmluvy. Tvrdenie ohľadom neexistencie nájomnej zmluvy však nijakým spôsobom nevyvracali. Podľa názoru odvolacieho súdu mal pravosť nájomnej zmluvy zo dňa 28.02.2014 preukazovať žalovaný v 1. rade, ktorý sa na predmetnú zmluvu odvolával a priložil ju len vo fotokópii, o ktorej (vzhľadom na popretie zo strany žalobcu) možno mať pochybnosti o jej pravosti. Odvolací súd preto nebol presvedčený o autenticite uvedeného dokumentu a nemohol z neho pri rozhodovaní vychádzať ako z osvedčenej skutočnosti.

5. Ďalej sa odvolací súd zaoberal tvrdením žalovaných, že parcela č. XXXX/X je verejnou účelovou komunikáciou. Poukázal na ustanovenia § 22 ods. 1, 3 cestného zákona č. 135/1961 Zb., z ktorých vyplýva, že neverejnými sú iba účelové komunikácie v uzavretých priestoroch alebo objektoch a verejné účelové komunikácie vyhlásené príslušnou obcou so súhlasom vlastníka za neverejné. Ostatné účelové komunikácie majú charakter komunikácií verejných. V prípade, ak by parcela č. XXXX/X predstavovala verejnú komunikáciu, jej vlastník, resp. nájomca by musel strpieť jej využívanie inými subjektami. Podľa názoru odvolacieho súdu však žalovaní neosvedčili, že sporná parcela je verejnou komunikáciou v zmysle zákonnej definície. Skutočnosť, že na jej začiatku je umiestnená dopravná signalizácia ešte neznamená, že celá sporná parcela je verejnou komunikáciou. Za ničím nepodložené označil odvolací súd tiež tvrdenia žalovaných, že cestu využívajú aj iné subjekty (napr. Bratislavské letisko). Zdôraznil pritom, že posúdenie, či predmetná parcela je verejnou komunikáciou, by sa malo riešiť v konaní vo veci samej, v ktorom by súd vykonával rozsiahlejšie dokazovanie, pretože pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia má dokazovanie len charakter osvedčovania. Ohľadom tvrdenia žalovaných o neaktuálnosti navrhovaného neodkladného opatrenia sa odvolací súd stotožnil s tvrdením žalobcu, že svojpomocné riešenie, v rámci ktorého zatarasil prechod cez predmetnú parcelu a nechal ju strážiť súkromnou bezpečnostnou službou, neodstraňuje neistotu žalobcu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu hrozba namietaného konania žalovaných trvá vzhľadom na ich vyjadrenie, že trvajú na svojom práve prechádzať cez predmetný pozemok, ako aj s ohľadom na ich snahu docieľiť právo prechodu návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý podal žalovaný v 2. rade. Odvolací súd zdôraznil, že takýto stav nemožno ponechať len na svojpomocnom konaní žalobcu (ktorého zátarasy môžu žalovaní kedykoľvek prekonať, resp. sa o to pokúšať), ale je potrebné upraviť pomery cestou neodkladného opatrenia.

6. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že žalobca osvedčil dôvodnosť svojho nároku vo vzťahu k časti požadovaného petitu, a to pokiaľ ide o uloženie povinnosti žalovaným v 1. až 3. rade zdržať sa vstupu, vjazdu, prechodu, prejazdu, pohybu a umiestňovania odpadov, vozidiel a akýchkoľvek iných hnutelných a nehnuteľných vecí na parcele registra „C“ s parcelným číslom XXXX/X, nachádzajúcej sa v okrese J. W., obci J.-m. č. O., kat. úz. P., ako aj parcel registra „E“ špecifikovaných v petite návrhu. Vo vzťahu k žalovanému v 4. rade odvolací súd nemal osvedčené konanie, na ktoré poukazoval žalobca, keďže uvedené konania potvrdili len žalovaní v 1. až 3. rade a žalovaný v 4. rade sa nevyjadril, pričom z dôkazov predložených žalobcom žiadna protiprávna aktivita žalovaného v 4. rade nevyplývala. Pokiaľ ide o nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k parcele registra „C“ s parcelným číslom XXXXX, odvolací súd nemal k tejto parcele osvedčené užívacie právo žalobcu. Z predložených listín odvolací súd zistil, že vlastníkom parcely je pani C. J., avšak z nájomnej zmluvy uzavretej medzi ňou ako prenajímateľkou a žalobcom ako nájomcom nevyplýva, že predmetom

nájmu je práve táto parcela. Preto v tejto časti považoval odvolací súd návrh žalobcu za nedôvodný. Výrok o trovách konania odvolací súd odôvodnil s poukazom na ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) tak, že úspešnému žalobcovi - v časti, v ktorej odvolací súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovaným v 1. až 3. rade - priznal nárok na náhradu trov konania, o ktorej výške rozhodne súd prvej inštancie. V časti, v ktorej odvolací súd návrh zamietol, bol úspešný žalovaný v 4. rade, ktorému však žiadne trovy nevznikli, preto mu odvolací súd právo na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

7. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní v 1. až 3. rade spoločným podaním, spísaným advokátom JUDr. Karolom Spišákom. Uznesením č. k. 25Cb/235/2017-479 z 21. júna 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25. júla 2019, Okresný súd Bratislava II zastavil dovolacie konanie voči žalovaným v 2. a 3. rade z dôvodu, že (napriek výzve na zaplatenie a poučení o následkoch nezaplatenia) nezaplatili súdne poplatky za dovolanie vo výške 33,- eur (§ 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov). Spis bol následne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o dovolaní žalovaného v 1. rade proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/29/2018-360 z 24. mája 2018. Žalovaný v 1. rade (ďalej aj „dovolateľ“) prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f/ CSP, ako aj § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alternatívne, aby sám vo veci rozhodol tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietne. Zároveň žiadal odložiť vykonateľnosť dovolaním napadnutého uznesenia (§ 444 ods. 1 CSP).

8. Dovolateľ odvolaciemu súdu vyčítal nesprávne riešenie právnej otázky platnosti/neplatnosti nájomných zmlúv, uzatvorených medzi žalobcom a vlastníkami jednotlivých parciel, pri ktorom odvolací súd nesprávne aplikoval a interpretoval ust. § 139 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Poukázal na komentár k Občianskemu zákonníku autorov Švestka, Spáčil, Škárová, Hulmák a kol., ktorý vydalo Nakladateľství C. H. Beck v Prahe v roku 2009, online komentár k Občianskemu zákonníku vydavateľstva EUROKÓDEX, dostupný na www.epi.sk, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/162/2004, sp. zn. 1Sžo/231/2008 a Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 22Cdo/1658/2001, sp. zn. 33Odo/1694/2005. Z citovaných súdnych rozhodnutí a komentárov k § 139 Občianskeho zákonníka podľa názoru dovolateľa vyplýva (prevládajúci) právny názor, že rozhodovanie o nájme spoločnej veci patrí do hospodárenia so spoločnou vecou, v rámci ktorého sa uplatňuje tzv. princíp majorizácie, v zmysle ktorého o hospodárení so spoločnou vecou rozhoduje väčšina spoluvlastníkov počítaná podľa veľkosti ich spoluvlastníckych podielov, pričom v procese rozhodovania sú spoluvlastníci povinní oboznámiť o svojom zámere (určitým spôsobom naložiť so spoločnou vecou) aj ostatných (menšinových) podielových spoluvlastníkov. V prípade nedodržania daného postupu (pred vykonaním samotného právneho úkonu) väčšina spoluvlastníkov porušujú práva ostatných (menšinových) spoluvlastníkov a prípadne zneužívajú svoje majoritné postavenie, pričom niektoré právne názory považujú takéto právne úkony za neplatné. Preto ak chce niektorý zo spoluvlastníkov uskutočniť určitý právny úkon týkajúci sa spoločnej veci, mal by konať na základe plnomocenstva udeleného ostatnými podielovými spoluvlastníkmi, čo však v prípade nájomných zmlúv, od ktorých žalobca odvodzuje svoje oprávnenie na užívanie parcely č. XXXX/X, absentuje. Odvolací súd sa podľa názoru dovolateľa pri riešení uvedenej právnej otázky - ohľadom platnosti nájomných zmlúv - odklonil od rozhodovacej praxe súdov a svoje odlišné rozhodnutie náležite neodôvodnil. Nesprávne je aj tvrdenie odvolacieho súdu, že ak by prehlasovaní spoluvlastníci mali za to, že prenájmom došlo k dôležitej zmene spoločnej veci, môžu sa obrátiť na súd a žiadať, aby o zmene rozhodol súd. Uzatvorenie nájomnej zmluvy totiž nemožno považovať za podstatnú zmenu predmetu podielového spoluvlastníctva. Okrem toho, obráteniu sa na súd predchádza rozhodnutie o spoločnej veci na základe hlasovania podielových spoluvlastníkov. To, či uzatvoreniu nájomnej zmluvy medzi žalobcom a jedným zo spoluvlastníkov predchádzalo hlasovanie všetkých spoluvlastníkov, však nebolo v konaní preukázané a odvolací súd sa touto skutočnosťou ani nezaoberal.

9. Ďalej dovolateľ namietal aj voči záverom odvolacieho súdu ohľadom špecifikácie predmetu nájmu v

nájomných zmluvách, uzavretých medzi žalobcom a jednotlivými vlastníkami pozemkov, tvoriacich parcelu č. XXXX/X, poukazujúc na to, že v nájomných zmluvách nie je určený predmet nájmu (v texte zmluvy a ani odkazom na prílohu) a v niektorých nájomných zmluvách sa dátum podpisu zmluvy líši od dátumu na údajnej prílohe až o niekoľko rokov. Okrem toho tieto nájomné zmluvy trpia aj ďalšími nedostatkami, pre ktoré ich nemožno uznať za platné. Odvolaciemu súdu tiež vytýkal, že sa nezaoberal tvrdením žalovaných, že žalobca má v nájme len časť jednotlivých parciel, a nie celé parcely, pričom časť parciel o výmere cca 300 m², ktoré žalobca nemá prenajaté od jednotlivých vlastníkov, predstavuje výmeru zodpovedajúcu časti jednotlivých parciel, na ktorej sa nachádza práve príslušná časť pozemku s parcelným č. XXXX/X. Zdôraznil, že ak by aj došlo k uzatvoreniu nájomnej zmluvy medzi žalobcom a jedným zo spoluvlastníkov nehnuteľnosti, z priložených dôkazov nie je zrejmé, že ostatným spoluvlastníkom bola daná možnosť vyjadriť sa, preto žalobca dostatočne nepreukázal svoj vzťah k predmetnej parcele a nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný.

10. Dovolateľ nesúhlasil ani s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého mali žalovaní preukázať svoje užívacie právo k pozemkom (ku ktorým nemajú iný prístup ako cez parcelu č. XXXX/X) aj inými dôkazmi, než len predložením nájomnej zmluvy zo dňa 28.02.2014, ktorej pravosť žalobca poprel. Za nesprávnu označil úvahu odvolacieho súdu, že preukazovanie pravosti tejto nájomnej zmluvy bolo na strane žalovaného v 1. rade. Podľa názoru dovolateľa predstavuje predmetná zmluva dostatočný dôkaz, preukazujúci oprávnenie žalovaných užívať tieto pozemky, a naopak povinnosťou žalobcu bolo, aby vierohodne preukázal svoje tvrdenia o koláži nájomnej zmluvy a vyvrátil tak pravosť tohto dokumentu. Podľa názoru dovolateľa je nesporné, že žalovaní oprávnené (na základe nájomnej zmluvy) využívali pozemky, ku ktorým pristupovali cez parcelu č. XXXX/X, pretože ak by tomu tak nebolo, potom je namieste otázka, prečo sa žalobca snažil ukončiť vzťah medzi sporovými stranami a (naopak) prečo sa už od začiatku nebránil neoprávnenému užívaniu pozemkov, ale sa obrátil na súd až potom, ako medzi nimi vznikli nedorozumenia sprevádzané viacerými súdnymi spormi. Žalobca podľa mienky dovolateľa dôveryhodne nepreukázal svoje oprávnenie užívať parcelu č. XXXX/X, preto jeho svojvoľné blokovanie prístupovej komunikácie (bez predchádzajúceho splnomocnenia vlastníkov pozemkov) možno hodnotiť ako protiprávne konanie, ktorým žalobca prekročil svoje práva, vyplývajúce mu z jednotlivých nájomných zmlúv. Napokon sa dovolateľ nestotožnil ani s tvrdením odvolacieho súdu, že parcela č. XXXX/X nie je verejnou účelovou komunikáciou. Poukázal na to, že na začiatku parcely je umiestnená dopravná signalizácia, ktorá je pripojená na verejnú pozemnú komunikáciu (cesta Bratislava - Senec), a ktorá zároveň zabezpečuje výjazd nákladných vozidiel z tejto komunikácie. Skutočnosť, že ide o prístupovú komunikáciu, preukazuje tiež geometrický plán z roku 1979, z ktorého je evidentné, že súčasná parcela č. XXXX/X bola vybudovaná už pred desaťročiami a odjakživa bola využívaná verejnosťou. Taktiež z kópie katastrálnej mapy je zrejmé, že predmetná parcela aj v súčasnosti predstavuje prístupovú komunikáciu, ktorá spoločne obklopuje pozemok parc. č. XXXX/X a vedie k pozemkom, ktoré má v nájme žalovaný v 1. rade. Zároveň je podľa názoru dovolateľa vylúčené, aby žalovaní uzavreli nájomnú zmluvu k pozemkom bez toho, aby k nim mali zabezpečený prístup, čo vyplýva tiež z článku II bodu 2 zmluvy o nájme nehnuteľností zo dňa 28.02.2014. S ohľadom na predmet podnikateľskej činnosti žalovaných je tiež zrejmé, že zabezpečenie prístupu k pozemkom je nevyhnutné z hľadiska realizácie dohodnutého užívania predmetu nájmu.

11. Žalobca na výzvu súdu prvej inštancie zaslal vyjadrenie, v ktorom sa podrobne vyjadril k jednotlivým bodom dovolania. S poukazom na to, že dovolaním napadnuté uznesenie je vecne správne a žalovaní v 1. až 3. rade ničím nepreukázali dôvody, pre ktoré podali dovolanie, navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol a žalovaným v 1. až 3. rade nepriznal právo na náhradu trov konania. Rovnako žiadal nevyhovieť návrhu žalovaných v 1. až 3. rade na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia, vzhľadom na jeho nedôvodnosť.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že podanie žalovaného v 1. rade spĺňa náležitosti dovolania v zmysle ust. § 428 CSP, ako aj podmienky podľa ust. § 429 CSP (zastúpenie dovolateľa a spísanie dovolania advokátom) a bolo podané v lehote na podanie dovolania (§ 427 CSP), následne skúmal, či ho podal subjekt oprávnený podať dovolanie (§ 424 CSP).

13. Po zastavení dovolacieho konania vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 25Cb/235/2017-479 z 21. júna 2019, je predmetom dovolacieho prieskumu výlučne dovolanie žalovaného v 1. rade. Z obsahu podaného dovolania, ktoré bolo pôvodne spísané v mene žalovaných v 1. až 3. rade vyplýva, že sa ním napáda uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/29/2018-360 z 24. mája 2018 v celom rozsahu, resp. vo všetkých jeho výrokoch. Procesné spoločenstvo na žalovanej strane má však charakter samostatného spoločenstva v zmysle ust. § 76 CSP, kde každý koná sám za seba a súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne. Keďže podľa ust. § 424 CSP platí, že osobou oprávnenou na podanie dovolania je strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané, bol žalovaný v 1. rade oprávnený podať dovolanie len voči výroku napadnutého uznesenia, ktorým sa mu uložila povinnosť zdržať sa sám, ako aj prostredníctvom tretích osôb vstupu, vjazdu, prechodu, prejazdu, pohybu a umiestňovania odpadov, vozidiel a akýchkoľvek iných hnutelných a nehnuteľných vecí na špecifikovaných pozemkoch, ako aj v súvisiacom výroku, ktorým odvolací súd priznal žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Vo vzťahu k všetkým ďalším výrokom napadnutého uznesenia ide o dovolanie podané neoprávnenou osobou, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa ust. 447 písm. b/ CSP. Pokiaľ ide o výrok, ktorým odvolací súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia sčasti zamietol (odvolací súd predmetný výrok koncipoval ako zmeňujúci, hoci v skutočnosti ide o potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v príslušnej časti - poznámka dovolacieho súdu), tento nespĺňa zákonnú požiadavku rozhodnutia vydaného v neprospech dovolateľa, keďže ním nebola žalovanému v 1. rade spôsobená žiadna ujma na jeho právach, práve naopak, v tejto časti rozhodnutie odvolacieho súdu vyznelo v prospech dovolateľa. Zostávajúce výroky sa žalovaného v 1. rade nijako nedotýkajú, keďže sa nimi rozhodlo o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovaným v 2., 3. a 4. rade.

14. Ďalej dovolací súd skúmal, či v časti, v ktorej bol žalovaný v 1. rade oprávnený napadnúť uznesenie odvolacieho súdu dovolaním, je jeho dovolanie (procesne) prípustné. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval tak z ust. § 420 písm. f/ CSP, ako aj z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. Namietal, že mu odvolací súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva sporovej strany v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Poukázal pritom na uznesenie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 7.05.2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018, podľa ktorého je kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 CSP a § 421 CSP prípustná. Z predmetného rozhodnutia vyplýva aj ďalší záver, a to že ak dovolací súd zistí existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 420 CSP, nezaobera sa už dovolacím dôvodom podľa § 421 CSP.

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP je potrebné v prvom rade skúmať, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je rozhodnutím vo veci samej alebo iným (nemeritórnym) rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Vychádzajúc z doterajšej ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorú reprezentujú predovšetkým rozhodnutia uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR ako judikáty R 21/2018 a R 76/2018, sa ako rozhodujúca skutočnosť pre posúdenie, či rozhodnutie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je alebo nie je rozhodnutím vo veci samej, javí to, či zároveň prebieha konanie vo veci samej, iniciované na základe žaloby. Ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nebol podaný spolu so žalobou alebo v priebehu konania o žalobe, potom rozhodnutie o takom návrhu je rozhodnutím vo veci samej (R 21/2018). V posudzovanej veci z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobca spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia alebo po jeho podaní podal aj žalobu, naopak sám žalobca deklaroval, že navrhovaným neodkladným opatrením bude dosiahnutá trvalá úprava pomerov medzi ním a žalovanými v 1. až 4. rade, a teda ani nebude potrebné podávať (zdržovaciu) žalobu. Zároveň odvolací súd, ktorý návrhu žalobcu (vo vzťahu k žalovaným v 1., 2. a 3. rade) čiastočne vyhovel, žalobcovi neuložil povinnosť v zmysle prvej vety § 336 ods. 1 CSP podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, ale iba sporové strany poučil o možnosti podania takej žaloby, ak to budú považovať za potrebné. Aj z uvedeného podľa názoru dovolacieho súdu vyplýva, že nariadené neodkladné opatrenie „konzumuje vec

samu“, a teda ide o rozhodnutie vo veci samej, v prípade ktorého je možné prípustnosť dovolania vyvodzovať z ust. § 420 CSP (R 76/2018).

16. Podľa ust. § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Tzv. vady zmätočnosti taxatívne vypočítané v ustanovení § 420 CSP pod písmenami a/ až f/ sú zároveň dovolacími dôvodmi, aj dôvodmi prípustnosti dovolania. Výplýva to z ustanovenia § 431 ods. 1 CSP, podľa ktorého dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Ak dovolateľ uvedeným spôsobom nepostupuje, dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, čo je dôvodom pre odmietnutie podaného dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP. Na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, ak v dovolaní nie je uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd nie je povinný, ale ani oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca a hľadať v texte dovolania, prípadne v predložennom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 CSP.

17. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP je teda nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky patrí napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk a iné.

19. Pre prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania len v tom prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia práva sporovej strany na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry k ust. § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku a judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci, ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

20. Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 CSP iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom (ktorý dovolateľ považuje za nesprávny), mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil

uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súčasne je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať. V prejednávanej veci dovolateľ ním uplatnený dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f/ CSP týmto spôsobom nevymedzil, keď nijako nekonkretizoval nesprávny procesný postup odvolacieho súdu a ani procesné práva, z realizácie ktorých mal byť týmto nesprávnym procesným postupom vylúčený.

21. Po preskúmaní obsahu podaného dovolania, dovolací súd konštatuje, že všetky dovolateľom uplatnené námietky sa týkajú buď nesprávneho právneho posúdenia veci (napr. námietka nesprávnej aplikácie a interpretácie ust. § 139 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka) alebo nedostatkov v rámci zistenia skutkového stavu veci (napr. námietka, že odvolací súd nesprávne posúdil dôkazné bremeno strán ohľadom preukazovania pravosti nájmovej zmluvy zo dňa 28.02.2014). Námietka nesprávneho právneho posúdenia veci (aj keby bola dôvodná) však nezakladá vadu konania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Nesprávne právne posúdenie veci je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, keď súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je ani po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia, čo potvrdzujú aj novšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vydané už za účinnosti CSP (napr. 1Cdo/71/2018, 2Cdo/49/2018, 3Cdo/36/2019, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/76/2018, 1Obdo/69/2018, 3Obdo/50/2017, 4Obdo/50/2017). Obdobne ani nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa sporovej strane znemožňuje uskutočňovať jej patriace procesné práva (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a z novších rozhodnutí napr. 1Cdo/41/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 1Obdo/5/2018, 2Obdo/73/2017, 3Obdo/46/2019, 5Obdo/69/2018). Aj po nadobudnutí účinnosti novej procesnej úpravy teda platí, že nesprávne skutkové a právne závery súdu môžu mať síce za následok vecnú nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia, ale to ešte samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 CSP.

22. Vzhľadom k tomu, že žalovaný v 1. rade v podanom dovolaní nekonkretizoval nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorým sa mu (podľa jeho mienky) znemožnilo realizovať jemu patriace procesné práva v miere dosahujúcej intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces, nevymedzil ním uplatnený dovolací dôvod spôsobom, ktorý predpokladá ustanovenie § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f/ CSP.

23. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval tiež z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP a v tejto súvislosti namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v „otázke platnosti nájomných zmlúv uzatvorených medzi žalobcom a vlastníkami jednotlivých parciel, ktorých zlúčením vznikla parcela č. XXXX/X“, a s tým súvisiacej otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, pri riešení ktorej sa mal odvolací súd odchýliť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Keďže však ide o rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle ust. § 357 písm. d/ CSP (odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), dovolanie proti takémuto rozhodnutiu podľa ust. § 421 ods. 2 CSP prípustné nie je. V tejto časti preto prichádza do úvahy odmietnutie dovolania podľa ust. § 447 písm. c/ CSP, t. j. preto, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

24. Vzhľadom k tomu, že dovolacím súdom boli zistené dôvody pre odmietnutie dovolania žalovaného v 1. rade podľa ustanovení § 447 písm. b/ CSP (dovolanie bolo v časti rozhodnutia podané neoprávnenou

osobou), § 447 písm. c/ CSP (dovolanie odôvodnené dovolacími dôvodmi podľa § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 CSP smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 2 CSP) a § 447 písm. f/ CSP (uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 CSP), dovolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

25. Keďže dovolanie žalovaného v 1. rade bolo odmietnuté, dovolací súd nerozhodoval o návrhu dovolateľa na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého uznesenia podľa ust. § 444 ods. 1 CSP.

26. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.